

Dijak

POSEBNA IZDAJA REVIJE Štuĕnt

student.si

revija.student

revija_student

AI vplivneži

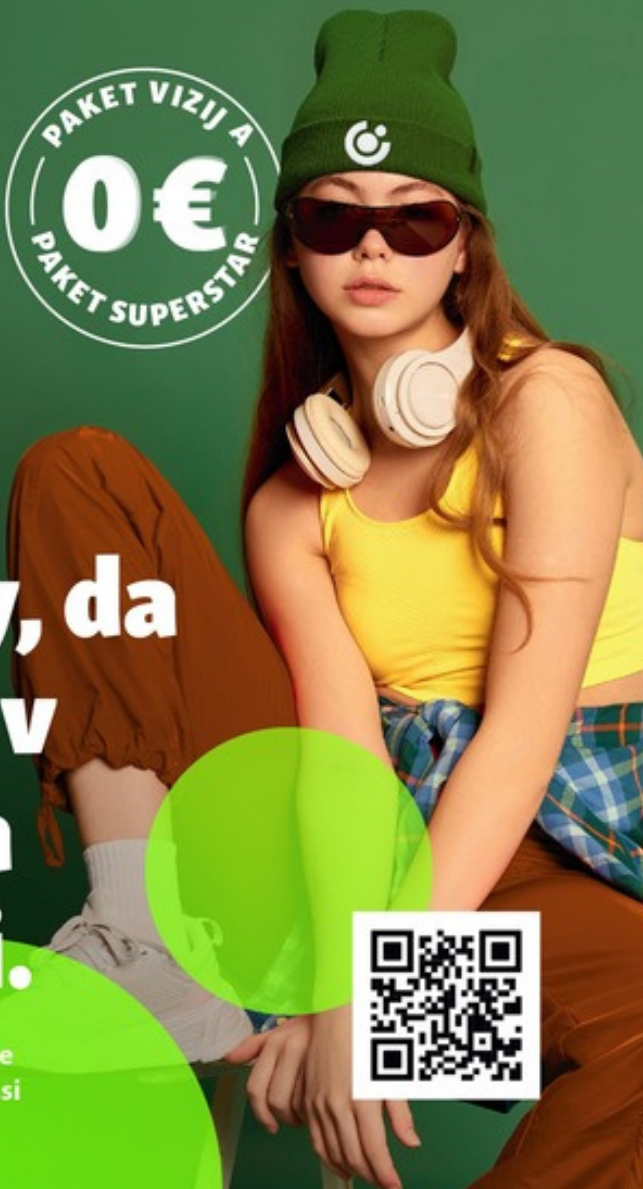
Štipendije za dijake | Gen Z ni lena | Mladi pisatelj 2026

 otpbanka

**Tako
low-key, da
stroškov
vodenja
sploh ni.**

otpbanka.si/paketi-za-mlade
080 17 70 • info@otpbanka.si

Pametni finančni koraki za dijake in študente

Dijaška in študentska leta prinašajo več samostojnosti, prve prihodke in pomembnejše finančne odločitve. Zato je dobro imeti račun, s katerim lahko enostavno prejemaš nakazila, spremljaš porabo in lažje načrtuješ vsakodnevne stroške. V OTP banki sta mladim zato na voljo paketa, ki omogočata več preglednosti, varnosti in svobode pri ravnanju z denarjem.

- **Paket Superstar** za mlade **od 15. do 18. leta**.
- **Paket Vizija** za mlade **od 18. do 27. leta**.

Ob polnoletnosti se tvoj paket samodejno nadgradi, zato je prehod v naslednje obdobje enostaven in brez dodatne skrbi.

Kaj vključujeta paketa?

- Brezplačno vodenje bančnega računa z Varnostnim SMS obveščanjem in vključeno debetno kartico Visa z ekskluzivnimi ugodnostmi, kot so popusti v izbranih trgovinah in za izbrana doživetja.

- Brezplačni dvigi gotovine na bankomatih OTP banke, v poslovalnicah in na poštah po Sloveniji ter do 5 brezplačnih dvigov na tujih bankomatih v evrih na mesec*.
- Možnost uporabe sodobnih plačilnih rešitev, kot so Flik, Google Pay, Apple Pay in Garmin Pay**.
- Za pametne začetke v svet varčevanja in investiranja imaš na voljo tudi ugodnosti za plemenitenje prihrankov.

Zakaj začeti že zdaj?

Ker finančna samostojnost ne pride čez noč! Začne se z razumevanjem vsakodnevnih odločitev: koliko porabiti, koliko prihraniti in kako imeti pregled nad svojimi financami. Izbrani paket lahko enostavno skleneš v poslovalnicah banke ali na pošti, potrebuješ pa veljaven osebni dokument, potrdilo o davčni številki in potrdilo o šolanju. Več informacij poišči na www.otpbanka.si/paketi-za-mlade.

To je tržno sporočilo OTP banke.

* Morebitno provizijo ponudnika bankomata je treba preveriti ob dvigu gotovine. ** Ponudniki digitalnih denarnic imajo lahko določene omejitve glede uporabe mobilne denarnice, kot na primer starostna omejitev.

 otpbanka

**Tako low-key,
da stroškov vodenja
sploh ni!**

www.otpbanka.si/paketi-za-mlade

Številka 1, letnik XXVI (2026/27),
september 2026

Izdajatelj:
Nevtron & Company, d. o. o., Ljubljana
Koprska ulica 72, 1000 Ljubljana

Odgovorni urednik: Emanuel Vidmar
emanuel.vidmar@nevtron.eu

Glavni urednik: Matjaž Lesjak

Vsebina:
Žiga Kastelic, Špela Ferlin, Žan Sotlar,
Tjaša Sušnik, Meta Vražič, Jan Nebec

Oglasno trženje:
Rozalija Hartman, Karmen Pavlič

Oblikovanje in prelom: Matjaž Lesjak

Slike: iStock, Canva

Lektoriranje: UI

Revija je brezplačnik.

Razvid medijev: št. 1353

Vso gradivo v reviji Dijak je avtorsko
zaščiteno. Reproduciranje celote ali
delov brez pisnega soglasja izdajatelja
je prepovedano. Vse znamke, logotipi
in slike so zaščiteni in so last njihovih
lastnikov oziroma organizacij. Izdajatelj
in uredništvo ne odgovarjata za
vsebino in resničnost oglasnih vsebin
in vsebin prevzetih s strani drugih
organizacij. Prispevke, ki so v reviji
označeni z rubriko Predstavitev,
objavljamo v sodelovanju z
organizacijami.

ISSN 2670-6903

ŠTUDIJ IN KARIERA

Pametni fin. koraki za dijake in študente	2
Ustvari svojo prihodnost. Izberi UNM FIŠ.	4
Rdeči križ Novo mesto tudi letos razpisuje štipendije za dijake in študente	5
Gen Z ni lena, samo noče delati zastoj:	
številke razkrivajo, kaj se dogaja pri delu	6

KULTURA IN ZABAVA

Mladi pisatelj leta 2026: priložnost, da mladi avtorji izdajo svojo prvo knjigo	8
Ljubitelji psov si bodo med tem filmom grizli nohte: Brad Pitt in njegov štirinožni partner se borita za preživetje	9

ZDRAVJE IN TRIP

Hitro ne pomeni vedno sendviča	10
Jagode bodo še slajše	11
Zakaj nekateri naredijo izpit hitro, drugi pa potrebujejo več ur?	12
To so najlepše države na svetu v 2026	13

ZNANOST IN TEHNOLOGIJA

Pompeji niso bili le mesto smrti: nove raziskave razkrivajo zgodbe preživelih	14
Psi človeška čustva prepoznajo še bolje, kot smo mislili	15
Ali lahko prepoznate AI vplivneža?	16
Pametni telefoni so iz mode	17
Spletnim goljuhom v letu 2026 še vedno uspeva eden najstarejših trikov	18

TOP DIJAŠKA DELA

Delo v McDonald's
Po Sloveniji 8,17 €

Animacija
Ljubljana 8,60 €

Poučevanje plesa
Savinjska 17 €

Delo v proizvodnji
Dolenjska 9,12 €

Ustvari svojo prihodnost. Izberi UNM FIŠ.

Matura je pred vrati, ti pa razmišljaš, kam naprej? Če te zanimajo tehnologija, digitalni svet, ustvarjanje, reševanje problemov, poslovanje ali pa te preprosto navdušuje vse, kar se dogaja za ekranom, je zdaj pravi čas, da svoje interese spremeniš v znanje.

Kaj, če lahko to, kar te danes zanima, nekoč postane tudi tvoj poklic? Na Univerzi v Novem mestu, Fakulteti za informacijske študije (UNM FIŠ), ne spoznaš le tehnologije – naučiš se jo razumeti, uporabljati in soustvarjati.

Na voljo so štirje dodiplomski programi: **Informatika v sodobni družbi, Računalništvo in spletne tehnologije, Razvoj videoiger in razširjenih resničnosti ter Poslovanje v informacijski družbi.** Vsak ponuja drugačen pogled na digitalni svet, skupno pa jim je sodobno in uporabno znanje.

Na FIŠ ne ostaneš samo pri teoriji. Spoznaval boš programiranje, podatke, umetno inteligenco in sodobne tehnologije, reševal konkretne probleme ter sodeloval pri projektih. Posebnost FIŠ-a je tudi **superračunalnik Trdina**, ki je del fakultetne raziskovalne in tehnološke infrastrukture ter omogoča razvoj in uporabo naprednih računalniških tehnologij.

Ob tem boš razvijal kritično razmišljanje, ustvarjalnost, sodelovanje in sposobnost iskanja rešitev – znanja, ki ti bodo koristila ne glede na to, kam te bo vodila karierna pot.

Ker prihodnost potrebuje ljudi, ki tehnologije ne bodo samo uporabljali, ampak jo bodo razumeli, razvijali in soustvarjali.

Tvoja prihodnost. Tvoja izbira. Tvoja zgodba. UNMFIŠ.

Spoznaj dodiplomske programe na www.fis.unm.si.

ŠTUDIRAJ NA UNM FIŠ
PRIDOBI ZNANJE, KI
TE POPELJE DLJE

Univerza v Novem mestu, Fakulteta za informacijske študije

DODIPLOMSKI ŠTUDIJ

- # INFORMATIKA V SODOBNI DRUŽBI™
- # RAČUNALNIŠTVO IN SPLETNE TEHNOLOGIJE™
- # RAZVOJ VIDEOIGER IN RAZŠIRJENIH RESNIČNOSTI™
- # POSLOVANJE V INFORMACIJSKI DRUŽBI™

www.fis.unm.si

UNIVERZA V NOVEM MESTU, FAKULTETA ZA INFORMACIJSKE ŠTUDIJE, VODENKA CESTI ZA RAZVOJNO MESTO

Rdeči križ Novo mesto tudi letos razpisuje štipendije za dijake in študente

Območno združenje Rdečega križa Novo mesto že 21. leto zapored razpisuje štipendije za dijake in študente, ki niso upravičeni do druge štipendije. Tudi letos želijo s pomočjo donatorjev podpreti mlade iz širšega območja Novega mesta.

Štipendija znaša 100 evrov na mesec, izplačilo pa poteka prek Rdečega križa, zato ni obdavčena.

Za štipendijo lahko kandidirajo dijaki in študenti s prijavljenim bivanjem v Mestni občini Novo mesto ter občinah Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice, Dolenjske Toplice, Straža, Mirna Peč in Žužemberk.

Eden od pogojev za prejemanje štipendije je, da štipendist v posameznem letu opravi najmanj 30 ur prostovoljnega dela. Poleg tega mora tudi napredovati pri izobraževanju.

Vloge je mogoče oddati do 15. septembra 2026 prek spletne strani erkpomoci.si. Vlogo oddajo starši oziroma skrbniki, dijaka ali študenta pa navedejo v rubriki Podatki o otrocih.

Vloge bo do konca septembra pregledala komisija. Med kandidati bo nato glede na razpoložljiva donatorska sredstva izbrala dijake in študente, ki bodo prejeli štipendijo.

Sredstva za štipendije zagotavljajo donatorji, med katerimi so tako posamezniki kot podjetja in druge pravne osebe. Prav njihova pomoč omogoča, da lahko Rdeči križ Novo mesto že več kot dve desetletji pomaga mladim pri izobraževanju.

Zato je za dijake in študente, ki izpolnjujejo pogoje, pomembno, da vlogo oddajo pravočasno, najpozneje do 15. septembra 2026.

HOT HORSE

www.hot-horse.si

**HOT KO ŠTUDENT
NA HORS GRE!**

HOT HORSE TIVOLI
Celovška 25,
1000 Ljubljana

HOT HORSE BTC
Šmartinska 152,
1000 Ljubljana

HOT HORSE RUDNIK
Premrlova 14,
1000 Ljubljana

Gen Z ni lena, samo noče delati zastonj: številke razkrivajo, kaj se dogaja pri delu

Ne gre za lenobo, gre za matematiko. »Quiet quitting« zveni kot nekaj, kar so si izmislili razvijeni mladi, ki nočejo delati. V resnici pojem ne pomeni, da nekdo dejansko da odpoved. Pomeni, da nekdo dela natanko toliko, kolikor piše v pogodbi, in niti minute več. Brez nadur zastonj, brez odgovarjanja na maile ob desetih zvečer, brez prostovoljnega prevzemanja projektov, za katere ni plačan.

Po najnovejših podatkih Gallupa to ni marginalen pojav, temveč večinski trend.

Kaj pravijo številke o angažiranosti zaposlenih?

Gallupovo poročilo State of the Global Workplace 2026 kaže, da je globalna angažiranost zaposlenih padla na 20 %, najnižje od leta 2020 naprej. To pomeni, da je le eden od petih zaposlenih na svetu resnično angažiran v svoje delo; preostali so bodisi ravnodušni bodisi aktivno nezadovoljni. Gallup ocenjuje, da ta izguba produktivnosti svetovno gospodarstvo stane približno 10 bilijonov dolarjev na leto, kar je okoli 9 odstotkov svetovnega BDP.

V ZDA je slika podobna: angažiranost je obtičala pri 31 do 32 odstotkov, kar je pet odstotnih točk manj kot na vrhuncu leta 2020. Po Gallupovih raziskavah kar 47 odstotkov pripadnikov generacije Z priznava, da na delovnem mestu samo prebijejo čas. Naredijo dovolj, da obdržijo službo, brez dodatnega vlaganja energije.

Zakaj postavljanje mej pogosto razumemo kot lenobo

Tu se zgodba najbolj zaplete. Ko zaposleni reče, da ne bo odgovarjal na sporočila po 17. uri, delodajalec to pogosto prebere kot pomanjkanje predanosti. V resnici gre za nekaj povsem drugega – za odklon od kulture, kjer je bilo neplačano preseganje delovnega časa dolgo časa neuradna norma, skoraj dokaz lojalnosti.

Gallup ta trend povezuje z izkušnjo mlajših zaposlenih med pandemijo in po njej: generacija, ki je vstopila na trg dela med zaprtji, karanteno in negotovostjo, je razvila drugačen odnos do tega, koliko od sebe je pripravljena dati brezplačno. Ne gre za to, da bi mladi manj cenili svoje delo, temveč za to, da manj cenijo neplačano delo.

Obstaja tudi bolj skrb vzbujajoč trend

Poleg »quiet quitting« se je pojavil nov izraz »quiet cracking«, počasno drsenje v nezadovoljstvo, ki se skozi čas nabira in tiho žre produktivnost, ne da bi se izrazilo kot eksplisitna kriza. Fortune je tako poimenoval stanje, ko je polovica zaposlenih na točki preloma – ne dovolj glasno, da bi to opazili takoj, dovolj resno, da dolgoročno škoduje tako posamezniku kot podjetju.

Zanimivo je tudi, da recept za obrat trenda ni zapleten. Raziskave Gallupa in Workhumana kažejo, da pripadniki generacije Z, ki tedensko dobijo tako povratno informacijo kot priznanje za opravljeno delo, dosegajo 61-odstotno angažiranost – v primerjavi s samo 38-odstotno angažiranostjo pri tistih, ki dobijo le povratno informacijo brez priznanja. Torej ni nujno denar tisti, ki manjka. Pogosto je dovolj že nekdo, ki opazi, da si nekaj naredil dobro.

Kaj to pomeni, če si na začetku kariere

Če si šele vstopil na trg dela in okoli sebe slišiš, da si len ali nimaš delovne etike, ker ne odgovarjaš na Slack sporočila ob nedeljah, podatki kažejo drugačno sliko. Nisi izjema, si del 80 odstotkov svetovne delovne sile, ki ni v celoti angažirana, in razlog za to pogosto ni v posamezniku, ampak v pogojih, ki jih ta posameznik dobi nazaj.

To ne pomeni, da je pošteno delati minimalno v vsaki situaciji. Nekje vmes je meja med zdravim postavljanjem mej in dejanskim izogibanjem odgovornosti. To mejo mora vsak določiti sam. A trditev, da mlada generacija preprosto noče delati, ne drži pri podatkih, ki jih imamo. Bolj drži, da noče delati zastonj, kar je, če pomisliš, precej razumna zahteva.

BenQuick®
SLADKI GREH®

Ko ti vse dol pade, je čas za sladke razvade.

Za užitek med učenjem, dvig energije ali pa sprostitve po testu si privošči BenQuick kakav, vročo čokolado, žitno ali belo kavo. Hočeš da je tvoj čas še slajši? Popetri svoje tople BenQuick napitke s prelivi **Sladki greh!**

www.emba.si

Mladi pisatelj leta 2026: priložnost, da mladi avtorji izdajo svojo prvo knjigo

Založba 5ka tudi letos organizira literarni natečaj Mladi pisatelj leta 2026, namenjen mladim med 10. in 17. letom starosti.

Z natečajem želijo spodbujati ljubezen do pisanja in branja med mladimi. Posebna vrednost natečaja je v tem, da mladi pogosto z večjim zanimanjem berejo zgodbe svojih vrstnikov, zato želijo pri založbi dati prostor novim glasovom in svežim idejam.

Na natečaj se lahko prijavijo zgodbe v dolžini od 50 do 100 strani formata A4, napisane v pisavi Times New Roman velikosti 12. Tema je povsem prosta: zgodba je lahko resnična ali izmišljena, pomembno pa je, da nosi čustveno noto in pozitivno vpliva na bralca ter družbo.

Pri založbi posebej izpostavljajo, da ne sprejemajo pesmi, ilustracij, sovražnega govora ali besedil, ustvarjenih s pomočjo umetne intelligence. Vsak avtor lahko sodeluje le z enim prispevkom, dela pa morajo biti napisana v slovenskem jeziku.

Prijavitelji morajo svoj Wordov dokument poslati na elektronski naslov založbe z zadevo »Natečaj Mladi pisatelj leta«. Poleg zgodbe morajo dodati še naslov knjige, kratek opis vsebine, podatke o avtorju ter kontaktne informacije staršev ali skrbnikov.

Natečaj je odprt do vključno 1. 10. 2026. Rezultati natečaja bodo znani do 1. 11. 2026. Nagrajenci bodo objavljeni na spletni strani založbe in o tem tudi osebno obveščeni. Knjiga bo izdana najkasneje do 1. 2. 2027.

Zmagovalec natečaja prejme svojo natisnjeno knjigo in deset avtorskih izvodov. Knjiga bo dostopna v knjigarnah in knjižnicah po Sloveniji, avtor pa prejme tudi plaketo, medijsko promocijo ter avtorski honorar. Tudi šola zmagovalca prejme nekaj izvodov knjige.

Drugouvrščeni in tretjeouvrščeni avtor prejmeta izdajo e-knjige ter predstavitev na spletni strani založbe.

Ljubitelji psov si bodo med tem filmom grizli nohte: Brad Pitt in njegov štirinožni partner se borita za preživetje

V kina konec septembra prihaja film, ki bo ljubitelje psov držal v napetosti. Napovednik filma Srce zveri (Heart of the Beast) razkriva zgodbo, ob kateri si bodo grizli nohte.

Snemali so jo v slikoviti novozelandski regiji Otago, natančneje v okolici jezera Wakatipu.

Film o tesni vezi človeka in psa

Srce zveri je napeta zgodba o nekdanjem vojaku Jamesu, ki po letalski nesreči obtiči v neizprosni aljaški divjini. Njegov edini zaveznik je vojaški pes Odin, s katerim se poda v boj za preživetje, kjer sta prisiljena popolnoma zaupati drug drugemu.

Pred izidom filma je Brad Pitt predstavil svojega posebnega soigralca, vojaškega psa Odina, ki ga v filmu upodablja pes Uber. Igralec je razkril, kako tesno vez sta spletla med snemanjem, in v šali priznal: »Že cel film improvizirava.«

Odmaknjena narava in zahtevne razmere so od igralcev zahtevale veliko medsebojnega zaupanja, zato je bilo pristno sodelovanje med Pittom in njegovim štirinožnim partnerjem ključnega pomena. »Čudovito je videti, kako sodelujeta in se zaneseta drug na drugega,« pravi Pitt, ki Odina opiše kot najboljšega psa, kar jih je kdaj spoznal.

Na režiserski stolček napete pustolovske drame je sedel priznani filmski ustvarjalec David Ayer (režiser filmov Bes in Zadnji obhod), scenarij je napisal Cameron Alexander, Pitt pa sodeluje tudi kot producent. Scenarij je bil leta 2017 uvrščen na tako imenovano Črno listo scenarijev, na kateri so zbrani najbolj cenjeni še neproducirani scenariji.

V stranskih vlogah se pojavita še J.K. Simmons in Anna Lambe.

Hitro ne pomeni vedno sendviča

Ko zazvoni za glavni odmor, se začne tekma s časom. Do najbližje trgovine, pekarnice ali drugega ponudnika, nekaj na hitro izbereš in že hitiš nazaj – s sendvičem v roki. Naslednji dan podobno in tako iz dneva v dan.

Ampak če imaš v bližini SPAR, je lahko zgodba malo bolj zanimiva, tvoj jedilnik pa precej pestrejši. V SPAR Hitroteki te poleg različnih sendvičev čakajo tudi wrapi, bovine,

solate, sveže narezano sadje, smoothiji, proteinski prigrizki, palačinke in druge dobrote. Tako lahko izbiraš glede na svoj okus, razpoloženje ali načrte za preostanek dneva.

Glavni odmor mine hitreje kot ura matematike. A če imaš blizu SPAR, je tudi nekaj minut dovolj, da najdeš malico po svojem okusu. Ali navdihu trenutka.

**TUDI MED
UČENJEM
LAHKO JESTE
BOLJE**

HITROTEKA
HITRO IN OKUSNO

Jagode bodo še slajše: znanstveniki stavijo na ta gen

Vsem ljubiteljem jagod se obeta sladka novica: znanstvenikom je uspelo identificirati gen, ki lahko močno izboljša kakovost sadežev brez kakršnih koli negativnih posledic za rast rastlin.

Gen, ki vpliva na barvo, aromo in vsebnost antioksidantov

Raziskava, objavljena v znanstveni reviji Horticulture Research, izpostavlja gen FveIPT2. Gre za tako imenovani »hišni gen« (angl. housekeeping gene), kar pomeni, da naj bi opravljal le rutinske celične funkcije in naj ne bi aktivno vplival na lastnosti rastline. Posledično mu doslej nihče ni posvečal preveč pozornosti.

Vendar se je izkazalo, da je z dodatno aktivacijo tega gena mogoče izboljšati kakovost sadežev. Gensko spremenjene rastline so v zrelih plodovih proizvedle več antocijaninov in terpenoidov, medtem ko se glede rasti, velikosti plodov ali vsebnosti sladkorja niso razlikovale od običajnih rastlin.

Ta ugotovitev izpodbija dolgoletno prepričanje, da imajo hišni geni zgolj pasivno vlogo, ter poudarja njihov potencial za izboljšanje kmetijskih kultur.

Spremenila se je kemijska sestava jagod

Čprav je rast rastlin ostala stabilna, se je kemična sestava plodov bistveno spremenila. Ravni antocijaninov, flavonoidov in fenolnih spojin so se povečale, zaradi česar so plodovi dobili globljo rdečo barvo. Podrobna analiza je pokazala povečanje devetih specifičnih antocijaninov, med katerimi so nekateri dobro znani po svojih antioksidativnih lastnostih.

Hkrati se je povečala skoraj polovica zaznanih terpenoidov, spojin, ki imajo pomembno vlogo pri aromi in okusu. Po drugi strani se je zmanjšala količina spojin, ki prispevajo k ostrejšim, smolnatim vonjem.

Zakaj nekateri naredijo izpit hitro, drugi pa potrebujejo več ur?

Ko začneš opravljati vozniški izpit, se pojavi vprašanje: *koliko ur vožnje bom potreboval?* Morda poznaš nekoga, ki je izpitno vožnjo opravil v le nekaj tednih, medtem ko je tvoji prijatelj potreboval precej več časa.

Vendar to še ne pomeni, da je prvi boljši voznik od drugega.

Pri učenju vožnje preprosto ni univerzalne formule.

Nekdo se za volanom znajde takoj, drugi pa potrebuje več časa, da uskladi delo s pedali, prestavljanje, spremljanje prometa in pravilno odzivanje na nepredvidljive situacije.

Na potek učenja vplivajo tudi predhodne izkušnje, stopnja samozavesti in predvsem čas, ki ga lahko posameznik nameni vaji. Število ur je tako povsem odvisno od posameznika, čeprav je zakonsko določeno minimalno število dvajset ur.

Dodatne ure vožnje zato nikakor niso neuspeh. Ravno nasprotno! Pomenijo le to, da boš na cesti sedel bolj samozavestno in znal samostojno sprejemati pravilne odločitve tudi takrat, ko te promet preseneti z nepredvidenim dogodkom.

V **Avtošoli Capris** trdno verjamemo v individualni pristop. To dokazuje že več kot 2600 kandidatov, ki so uspešno opravili vozniški izpit. Naš cilj namreč ni zgolj uspešno opravljena izpitna vožnja, temveč celovita priprava na varno in samostojno življenje na cesti. Kandidatov ne učimo le gole tehnike vožnje, ampak jih sistematično vodimo skozi improvizirane situacije ter jih usmerjamo k učinkovitemu reševanju prometnih zadreg v resničnem okolju.

Navsezadnje je vozniški izpit le en dan v življenju, znanje, varnost in samozavest, ki jih pridobiš med učenjem, pa te bodo na cesti spremljali vse življenje.

capris
AVTOŠOLA

- ✓ Učite se udobno od doma
- ✓ Pridobite samozavest za volanom
- ✓ Brez stresnega učenja

040 191 000

www.as-capris.si

To so najlepše države na svetu za leto 2026

Platforma World Population Review je tudi letos analizirala rezultate priznanih turističnih vodnikov in popotniških lestvic, med njimi Condé Nast Traveler, Travel + Leisure, Rough Guides in Ranker. Na podlagi teh ocen je pripravila seznam držav, ki jih popotniki uvrščajo med najlepše na svetu. Leta 2026 je prvo mesto znova osvojila Grčija.

Zakaj je Grčija ponovno na vrhu

Grčija ni presenetljiv favorit. Že vrsto let privablja milijone obiskovalcev z edinstveno kombinacijo naravnih lepot, bogate zgodovine, mediteranskega načina življenja in odlične kulinarike.

Poleg priljubljenih otokov, kot sta Santorini in Mikonos, navdušuje tudi z antičnimi mesti, slikovitimi plažami, gorskimi pokrajinami in raznoliko gastronomsko ponudbo. Prav raznolikost je eden glavnih razlogov, da ostaja med najbolj priljubljenimi evropskimi destinacijami.

Med najbolj znanimi znamenitostmi so Atene z Akropolo, samostani Meteora, zgrajeni na visokih skalnih stebrih, ter starodavno preročišče v Delfih. Državo zaznamujejo tudi številni otoki, raznolike plaže in dolga kopalna sezona, zato je privlačna izbira od pomladi do pozne jeseni.

Še nekaj drugih favoritov

Drugo mesto na lestvici je pripadlo Novi Zelandiji, ki slovi po ledeniških jezerih, mogočnih fjordih, gorskih vrhovih in osupljivih naravnih pokrajinah. Zaradi izjemne narave je bila tudi kulisa številnih svetovno znanih filmskih uspešnic.

Na tretjem mestu je Italija, ki obiskovalce navdušuje z umetnostjo, arhitekturo, kulinariko in raznoliko pokrajino. Od zgodovinskih mest, kot sta Rim in Firence, do vinorodne Toskane in slikovite Amalfijske obale, ponuja številne razloge, zaradi katerih se popotniki tja radi vračajo.

Na lestvico desetih najlepših držav sveta so se uvrstile še: Grčija, Nova Zelandija, Italija, Švica, Španija, Tajska, Norveška, Islandija, Avstralija in Avstrija.

Pompeji niso bili le mesto smrti: nove raziskave razkrivajo zgodbe preživelih

Arheolog Steven Tuck z Univerze Miami že več let raziskuje usodo ljudi, ki so uspeli pobegniti pred uničenjem Pompejev in bližnjega Herkulaneja. Njegov projekt iskanja preživelih temelji na analizi rimskih napisov in imen, ki so jih raziskovalci našli v različnih mestih po nekdanjem Rimskem imperiju, je poročal CNN.

Njegove ugotovitve kažejo, da v izbruhu niso umrli vsi prebivalci, kot se je dolgo domnevalo. Iz mesta so pred najhujšim delom katastrofe pobegnili številni ljudje, med njimi trgovci, osvobojeni sužnji in pripadniki različnih družbenih slojev.

Med najbolj zanimivimi zgodbami je zgodba ženske iz Pompejev, ki je v nesreči izgubila moža, a je skupaj z majhno hčerko uspela pobegniti. Kasneje se je naselila v Ostiji, pristaniškem mestu blizu Rima, se ponovno poročila in ustvarila novo življenje. Raziskovalci so našli tudi dokaze, da je njena hči kasneje imela lastno družino.

Raziskovalci ugotavljajo, da so se prebivalci Pompejev po begu pogosto uspešno vključili v nove skupnosti, obnovili poslovne povezave in celo sodelovali v javnem življenju. Prebivalci Herkulaneja pa so se večinoma zadržali bližje območju nesreče in živeli v bolj zaprtih skupnostih.

Nova dokumentarna serija Pompeii: Out of Time dodatno raziskuje življenja običajnih ljudi pred in po izbruhu Vezuva.

V Pompejih so se ohranili številni predmeti, ki pričajo o življenju pred katastrofo – od ostankov kruha v pečeh do otroških predmetov, mozaikov in napisov na stenah. Prav ti drobni dokazi omogočajo raziskovalcem, da antične prebivalce vidijo kot resnične ljudi z vsakodnevnimi skrbmi, odnosi in načrti za prihodnost.

Zgodba Pompejev tako ni zgolj zgodba o smrti in uničenju, temveč tudi o odpornosti ljudi, ki so kljub eni največjih naravnih katastrof svojega časa uspeli preživeti in začeti znova.

Psi človeška čustva prepoznajo še bolje, kot smo mislili

Raziskovalci z Univerze na Dunaju, Univerze Eötvös Loránd na Madžarskem in Nacionalne avtonomne univerze Mehike so s funkcionalno magnetno resonanco (fMRI) spremljali možgansko aktivnost 12 budnih in posebej izurjenih družinskih psov. Živalim so med preiskavo kazali obraze ljudi z različnimi izrazi – srečnimi, jeznimi, prestrašenimi in žalostnimi.

Psi razlikujejo med različnimi izrazi

Rezultati so pokazali, da pasji možgani še posebej značilno obdelujejo srečne obraze, hkrati pa lahko razlikujejo tudi med nekaterimi negativnimi izrazi.

Raziskovalci so ugotovili razlike v možganski aktivnosti pri opazovanju prestrašenih in žalostnih obrazov ter med prestrašenimi in jeznimi obrazi. Med žalostnimi in jeznimi obrazi pomembne razlike niso zaznali. To je pomembno, ker nakazuje, da psi človeških obrazov ne razvrščajo zgolj na preprost način – na pozitivne in negativne.

To še ne pomeni, da čustva doživljajo kot ljudje

Raziskovalci ob tem opozarjajo na pomembno razliko. Čeprav so za opis človeških obrazov uporabili kategorije, kot so sreča, jeza, strah in žalost, iz raziskave ni mogoče sklepati, da psi ta čustva subjektivno doživljajo na enak način kot ljudje.

Raziskava pa ponuja neposredne nevrološke dokaze, da imajo psi za obdelavo človeških obraznih izrazov bolj zapleten sistem, kot se je morda zdelo doslej.

Tudi razlog za boljše razumevanje psov

Ugotovitve so zanimive tudi z vidika odnosa med človekom in psom. Psi živijo z ljudmi že zelo dolgo in so se skozi udomačitev prilagodili na številne oblike človeške komunikacije. Raziskovalci menijo, da bi boljše razumevanje njihovega zaznavanja človeških čustev lahko vplivalo tudi na način, kako z njimi komuniciramo in skrbimo zanje.

MOZOLJI?
Ne stiskaj, uporabi **ialuxid.**

1. Uporabi **IALUXID CLEAN** in temeljito očisti kožo
2. Uporabi **IALUXID GEL*** in ga nanesi na mozolje

*medicinski pripomoček
izpolnjuje zahteve za oznako CE

www.ialuxid.si **Dr. Gorkič**

Ali lahko prepoznate AI vplivneža? Niso resnični, a imajo na tisoče sledilcev

Umetno ustvarjeni vplivneži so bili še pred nekaj leti zanimivost, ki jo je bilo mogoče zlahka prepoznati. Prvi virtualni obrazi, kot so Lil Miquela, Imma in Shudu Gram, so bili očitno digitalne stvaritve, za katerimi so stale profesionalne ekipe in visoki proračuni.

Danes je situacija drugačna. Nova generacija AI vplivnežev je vse bolj podobna običajnim uporabnikom družbenih omrežij. Profili, kot sta Emily Pellegrini in Aitana Lopez, objavljajo fotografije s potovanj, restavracij in dogodkov, ki na prvi pogled delujejo povsem resnično. Za njimi pogosto stojijo podjetja ali posamezniki, ki ustvarjanje virtualnih osebnosti spreminjajo v donosen poslovni model.

Poplava umetno ustvarjenih vsebin

Družbena omrežja se soočajo z vedno večjo količino vsebin, ustvarjenih z umetno inteligenco. AI-profili promovirajo izdelke, širijo politična sporočila, pridobivajo sledilce ali preprosto posnemajo priljubljene spletne trende. Ker številni ostanejo neopaženi, je njihov dejanski vpliv težko oceniti.

K njihovem razmahu prispeva tudi tehnološki napredek. Fotografije, videi in glasovi, ustvarjeni z umetno inteligenco, so postali dovolj prepričljivi, da jih povprečen uporabnik pogosto ne prepozna. Poleg tega so orodja za ustvarjanje virtualnih osebnosti danes dostopna skoraj vsakomur, brez večjih stroškov ali tehničnega znanja.

Platforme še vedno iščejo odgovor

Družbena omrežja, kot so YouTube, TikTok in Instagram, sicer zahtevajo označevanje nekaterih AI vsebin, vendar se pravila večinoma nanašajo na posamezne objave, ne pa na same profile. AI-vplivneži tako ostajajo v sivem območju: niso nujno prevaranti, ne kradejo identitete in pogosto ne kršijo obstoječih pravil.

Industrija virtualnih vplivnežev medtem hitro raste. Nastajajo specializirane agencije, nagrade, izobraževanja in poslovni modeli za ustvarjanje digitalnih osebnosti. Nekateri analitiki ocenjujejo, da bi lahko trg virtualnih vplivnežev do leta 2030 presegel vrednost 60 milijard dolarjev.

Filmski abonma za mlade

.....

Od decembra do aprila abonma povezuje pet filmov, pospremljenih z razmisleki ter pogovori z ustvarjalci in strokovnjaki.

cankarjev dom
www.cd-cc.si

Več o abonmaju:

Pametni telefoni so iz mode: zakaj mladi raje kupujejo stare Nokije?

V svetu, ki mu vladajo algoritmi, nenehna obvestila in umetna inteligenca, se potihoma odvija prava mala revolucija. Medtem ko tehnološki giganti tekmujejo, kateri bo predstavil večji zaslon in hitrejši procesor, se med mladimi po vsem svetu in tudi v Sloveniji dogaja velik preobrat. Pametni telefoni izgubljajo svoj čar, na sceno pa se v velikem slogu vračajo legendarne »neumne« naprave (t. i. dumbphones).

Vedno več mladih ima dovolj nenehnega pritiska, neskončnega scrollanja po TikToku in občutka, da jim življenje polzi skozi prste, medtem ko strmijo v zaslon. Odgovor na to? Nakup stare Nokie na tipke, ki zmore le klicanje, pošiljanje SMS-sporočil in morda igranje kultne kače (Snake).

Luksuz, ki se imenuje mir

Glavni razlog za ta prehod je iskanje digitalnega miru. Ko greš na kavo s prijatelji ali na sprehod z retro telefonom v žepu, nimaš možnosti, da bi vsaki dve minuti preverjal Instagram ali prejemal službena e-sporočila. Rezultat je takojšnja vrnitev v realni svet in večja prisotnost v trenutku.

Poleg tega pa je tukaj še nostalgичna estetika. Telefoni na preklap in naprave na tipke iz zgodnjih 2000-ih so postali modni dodatek.

Baterija, ki brez polnjenja zdrži cel teden, je za številne uporabnike v letu 2026 postala pravi tehnološki luksuz.

INŠTRUKCIJE

PREVAJANJE in LEKTORIRANJE

www.ontario.si

 Novi trg 6, Ptuj
Tel. 041 393 109

 individualno učenje
v živo ali online

garancija uspeha

Spletnim goljufom v letu 2026 še vedno uspeva eden najstarejših trikov

Spletni goljufi so razvili tako napredne, hitre in psihološko dovršene manipulacije, da lahko v past ujamejo vsakogar – od dijakov, ki lovijo ugodne ponudbe, do izkušenih spletnih kupcev vseh starosti. Ker vsi nenehno iščemo hitre rešitve in instantne nakupe, postanemo popolna tarča v sekundi, ko popusti naša zbranost.

Lovilci kartic: lažni SMS-i in pasti na trgih rabljenega blaga

Najbolj razširjena prevara, ki polni nabiralnike skoraj vsak dan, so lažna sporočila SMS s povezavami. Scenarij je vedno enak in strašljivo vsakdanji. Prejmeš SMS v slogu: »Vaš paket ne more biti dostavljen zaradi napačnega naslova. Kliknite tukaj in plačajte 1,50 € za ponovno dostavo.«

Ker nenehno nekaj naročamo (od oblačil do opreme), avtomatsko kliknemo brez razmišljanja. Vpišeš podatke s svoje kreditne kartice in v tistem trenutku prevaranti prevzamejo nadzor nad tvojim računom. V le nekaj minutah ti lahko popolnoma izpraznijo bančni račun.

Enako nevarno je na platformah z rabljenimi stvarmi, kot sta Bolha in Facebook Marketplace. Pojavijo se lažni kupci, ki trdijo, da bodo plačali kurirja, ki ti bo prinesel denar, nato pa ti pošljejo povezavo, kamor moraš, namesto da bi denar prejel, znova vpisati svoje bančne podatke.

Fantomska stanovanja in pravljice o lahkem zaslužku

V večjih mestih so dobesedno eksplodirale prevare z neobstoječimi stanovanji. Goljufi objavijo čudovite fotografije luksuznega stanovanja po nerealno nizki ceni.

Ko stopiš v stik z njimi, običajno trdijo, da živijo v tujini in ogled v živo trenutno ni možen. Zahtevajo pa takojšnje plačilo varščine prek anonimnih plačilnih sistemov, kot je Western Union, da ti rezervirajo ključke. Takoj ko je denar nakazan, oglas izgine, prevarant pa prekine vse stike.

Nič manj nevarni niso profili na Instagramu in TikToku, ki obljublajo hitre zaslužke s kriptovalutami ali skrivnostnimi investicijskimi roboti. Tukaj velja eno najstarejših pravil interneta: če nekaj zveni prelepo, da bi bilo res, gre skoraj zagotovo za prevaro.

Nikoli ne vpisuj CVC kode kartice na sumljive povezave in ne nakazuj denarja nekomu, ki ga nisi videl iz oči v oči. Malo previdnosti ti lahko reši celomesečni proračun.

Kako odkrijem svoje **sposobnosti**?
Kateri **poklic** je pravi zame?
Kako naj ravnam v **težkih situacijah**?
Ljubezen na prvi pogled?

Odgovore na ta vprašanja
lahko najdete v brošuri
"Mladi in Prerok"
www.gabriele-zalozba.com

Pred šolo, po šoli, kadarkoli

cheeseburger + mali krompirček + mala pijača

+ 1,50 € za McSundae ali 4 Chicken McNuggets

**My
Rewards**
PROGRAM ZVESTOBE

ZBIRAJ TOČKE ZA OKUSNE NAGRADE.
NALOŽI SI APLIKACIJO!

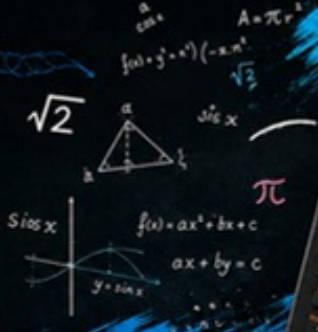

SHARP

MATEMATIKA BREZ DRAME.

Pametno. Hitro. Sharp.
Osredotoči se na rešitve.

$$\sum_{k=1}^n k$$

EL531TH

- ✓ 273 funkcij
- ✓ 2-vrstični zaslon
- ✓ 10+2 mestni prikaz
- ✓ Baterijsko napajanje
- ✓ 5 barv

EL-520TGGY

- ✓ 400 funkcij
- ✓ 2-vrstični zaslon
- ✓ 10+2 mestni prikaz
- ✓ Solarno + baterijsko napajanje

ELW506T

- ✓ 640 funkcij
- ✓ 4-vrstični matritčni zaslon
- ✓ Napredne matematične funkcije
- ✓ Solarno + baterijsko napajanje

ELW531TH

- ✓ 420 funkcij
- ✓ 4-vrstični matritčni zaslon
- ✓ Prikazovalnik enačb
- ✓ Baterijsko napajanje
- ✓ 3 barve

OXFORD INTERNATIONAL

ORGA NIZIRAJ SE.

RAZIŠČI KOLEKCIJO →